

– путем достижения более равномерной структуры в рамках существующих сфер деятельности.

Таким образом, получила дальнейшее развитие классификация показателей внешней оборонительной стратегической гибкости АТП по признаку – виды стратегий диверсификации – за счет ее отраслевого наполнения.

Литература

1. Ансофф И. Стратегическое управление / Игорь Ансофф. – М. : Экономика, 1989. – 319 с.

2. Акулич М.В. Способы повышения эффективности использования глобальных стратегий бизнеса и маркетинга / М.В. Акулич // Маркетинг в России и за рубежом. – 2006. – № 6. – С. 99-116.

Федотова Ірина Володимирівна, к.е.н., доцент, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, irina_vf@mail.ru

ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ

У сучасних умовах розвитку суспільства все більше зростає потреба в нестандартно мислячих творчих особистостях. На даний момент, традиційна підготовка фахівців все більше відстає від сучасних вимог. В основному методи навчання базуються на пасивному запам'ятовуванні, в той час як активне вивчення, спрямоване на використання отриманих знань на практиці, розвинене погано. Процес навчання в сучасній вищій школі не сприяє максимальному розвитку професійних якостей і обдарувань студентів, і не забезпечує належної готовності випускників до практичної діяльності. Молодий спеціаліст після закінчення навчального закладу потребує чимало часу для адаптації до умов професійної діяльності на конкретному місці. Також є суперечність між занадто широкою загальнотеоретичною підготовкою студентів у галузі економіки і занадто вузькою спеціалізацією професійної підготовки.

Враховуючи це, потрібно вдосконалювати як сам процес навчання у вищій школі в цілому, так і технології підготовки фахівців економічного профілю до професійної діяльності зокрема. Основою сучасної освіти повинні бути не стільки навчальні дисципліни, скільки способи мислення і діяльності студентів. При цьому, в процесі навчання, важливо розвивати у студентів творчу активність, креативне мислення, вміння оцінювати, раціоналізувати, швидко адаптуватися до мінливих потреб ринку.

Реалізація інноваційно-орієнтованої підготовки студентів транспортної галузі передбачає вирішення наступних завдань:

- забезпечення компетентнісного підходу, взаємозв'язку теоретичних знань і практичних умінь, реалізація положень компетентнісного підходу до проектування програм професійної підготовки;

- відпрацювання навичок роботи студентів у команді, тому що сучасна підприємницька діяльність побудована на колективній (командній) роботі персоналу;

- підвищення якості освітніх послуг з позицій відповідності світовим стандартам і задоволення поточних і перспективних потреб ринку праці у фахівцях різного профілю;

- становлення системи залучення роботодавців до створення освітніх навчальних планів студентів;

- включення в індивідуальний навчальний план дисциплін науково-дослідницького циклу, виконання науково-дослідницької та магістерської робіт;

- створення системи безперервної професійної освіти, що відповідає потребам бізнес-структур за компетенціями та кваліфікаціями, підтримки корпоративних програм підготовки та перепідготовки професійних кадрів;

- впровадження активних форм навчання (ділові ігри, імітаційні системи, метод кейсів тощо);

- використання інноваційних технологій навчання, у тому числі мультимедійних технологій та технологій дистанційного навчання;

- моніторинг ринку праці та освітніх послуг, створення та забезпечення механізмів взаємодії ВНЗ з роботодавцями;

- оцінка якості випускників згідно з незалежною оцінкою роботодавців;

- спрямованість на організацію самостійної, проектної проблемно-орієнтованої діяльності студентів, аспірантів і слухачів;

- підготовку менеджерів, що забезпечують управління автотранспортними підприємствами з орієнтацією на інноваційний розвиток.

Для впровадження інноваційно-орієнтованої підготовки студентів, потрібно також розвивати інноваційну діяльність професорсько-викладацького складу за рахунок:

- введення єдиних критеріїв для оцінки і контролю якості освіти та ефективності роботи викладачів;

- створення інформаційної бази, яка охоплює інноваційну діяльність викладачів;

- стимулювання видів інноваційної діяльності науково-педагогічних кадрів, що сприяють підвищенню рейтингу університету в цілому;

- мотивація викладачів до підвищення їх кваліфікації та професіоналізму в області інноваційної діяльності;

- розвиток творчої ініціативи викладачів, продуктивності їх наукової та освітньої діяльності;

- диференціація оцінки діяльності професорсько-викладацького складу з метою стимулювання і підтримки інноваційно-активних викладачів.

Для успішного впровадження ефективних форм навчання, викладачеві необхідно володіти комплексним набором навичок і знань, заснованих на використанні сучасних інноваційних методів роботи зі студентами. Тобто, необхідно переорієнтувати традиційний підхід отримання знань на активну

роботу зі студентами, для розвитку їх здібностей, умінню аналізувати, робити висновки.

Література

1. Дворецкий С.И. Инновационно-ориентированная подготовка инженерных, научных и научно-педагогических кадров / С.И. Дворецкий, Е.И. Муротова, И.В. Федоров. - Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2009. – 308 с.
2. Резник В.В. Современная профессиональная подготовка студентов экономических специальностей в высшей школе / В.В. Резник. – Режим доступа к журн.: <http://www.info-library.com.ua/libs/stattya/6040-suchasna-profesijna-pidgotovka-studentiv-ekonomichnih-spetsialnostej-u-vischij-shkoli-jak-pedagogichna-problema.html>.
3. Трофименко А.С. Инновационные методы обучения в высшем образовании / А.С. Трофименко // Sci-article.ru. Социология. – 2014. – Вып. № 13. – Режим доступа к журн.: <http://sci-article.ru/stat.php?i=1408380616>.

В. А. Цыбульский, доцент Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет, г. Харьков

Э. И. Цыбульская, доцент Харьковский гуманитарный университет «Народная украинская академия», г. Харьков

К ВОПРОСУ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ РАБОТАЮЩИХ СТУДЕНТОВ В ХНАДУ

В условиях экономического кризиса большинство вузов Украины столкнулось с тем фактом, что число студентов, вынужденных совмещать работу с учебой возрастает. По данным социологических исследований не менее половины студентов старших курсов стационара заняты на относительно регулярной оплачиваемой работе. Так, временно подрабатывали 77% студентов старших курсов технических факультетов, 72% – экономических, 83% – гуманитарных; на I-м курсе работали 40% студентов, на II-м – 54, на III-м – 81, на IV-м – 74, на V-м – 77%; две трети из них работали постоянно [1]. Тенденция к росту доли работающих студентов сохранится и в будущем. Исследованию феномена работающего студента посвящены работы отечественных и зарубежных ученых: Вознесенской Е.Д., Герчикова В.И., Константиновского Д.Л., Петровой Т.Э., Чередниченко Г.А., Чарнера И., Фразера Б. и др.

В исследованиях отмечается, что и при советской власти параллельная с учебой занятость студентов-старшекурсников была достаточно развита. В условиях кризиса количество студентов стационара, совмещающих работу и учебу, увеличилось. По данным комплексных социологических исследований, проведенных Лабораторией планирования карьеры ХГУ «НУА», количество работающих студентов возросло с 20% до 30% от общего количества студентов. Существенно отличаются цели трудоустройства. Для студентов-старшекурсников 70-80-х годов среди целей работы более или менее конкурировали дополнительный заработок, отработка обязательной практики,

приближение к объекту исследования (для выполнения курсовых и дипломных работ), забота о будущем месте постоянной работы. Что же касается современного студента, то у него первое место (и с подавляющим отрывом от других) занимает необходимость заработать себе на жизнь и на получение образования. На второе место выходит послевузовское трудоустройство, получение опыта и стажа работы. Далее (с некоторыми вариациями во мнениях разных экспертов) располагаются: стремление не отстать от друзей, которые в большинстве своем работают; желание чем-то занять свое свободное время, стремление заняться чем-то новым, отличным от учебы [2]. Таким образом, материальная заинтересованность является важным, но не единственным фактором, влияющим на решение современного студента о работе параллельно с учебой в вузе. Среди не менее существенных факторов можно выделить: потребность в самоутверждении и желание избавиться от родительской опеки, получение социального опыта, повышение своей конкурентоспособности на рынке труда молодых специалистов.

В настоящее время сохраняется тенденция роста общей трудовой нагрузки у постоянно работающего студента, а возможность получить достаточно свободный график работы с тем, чтобы совмещать свою занятость с регулярной учебой, уменьшается. В результате работающие студенты все чаще пропускают аудиторские занятия в вузах, что не может не сказываться на учебе. Однако, совмещение работы и учебы наряду со сложностями дает и определенные конкурентные преимущества. Опросы работодателей показывают, что студенты, занятые на регулярной работе во время учебы в вузе, через сравнительно короткое время становятся работниками, обладающими заметными преимуществами по сравнению как с не работавшими выпускниками вузов, так и с работниками, не получившим полноценного высшего образования. От первых они отличаются большей активностью, умением подкреплять теоретические знания и положения практическими навыками и опытом, а от вторых – теоретической грамотностью и умением систематизировать практические наблюдения.

Однако, администрация большинства украинских вузов негативно относится к совмещению работы и учебы студентами стационара, отмечая только недостатки этого явления, связанные с пропусками занятий студентами. Во многих украинских вузах действует положение, согласно которому студенты, пропускающие занятия по неуважительной причине, отчисляются из вуза.

Чтобы не потерять студентов и обеспечить высокое качество подготовки работающих студентов в ХНАДУ, необходимы новые формы и методы организации учебного процесса для таких студентов. Необходимо создание в университете «Положения об организации учебного процесса студентов ХНАДУ», совмещающих работу и учебу.

Данная программа должна быть нацелена на оптимизацию образовательного процесса и создание благоприятных условий обучения для студентов стационара, совмещающих работу и учебу в ХНАДУ.

В условиях, когда многие студенты вынуждены совмещать работу и учебу перед ХНАДУ встают следующие задачи: